Sygn. akt IV Cz 360/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska (spr.)

Sędziowie SO: Dorota Curzydło, Jolanta Deniziuk

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku B. G.

o powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią A. G.

oraz

sprawy z wniosku M. G. (1)

o powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią A. G.

na skutek zażalenia M. G. (1)

na postanowienie Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 9 maja 2013 r.,

sygn. akt III Nsm 105/13

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. oddalić wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 360/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Chojnicach na podstawie art. 755 § 1 pkt 4 k.p.c. udzielił zabezpieczenia w ten sposób, że na czas trwania postępowania opiekuńczego powierzył B. G. pieczę nad jej małoletnią córką A. G. urodzona w dniu (...) ustalając, że miejsce zamieszkania małoletniej będzie każdorazowe miejsce zamieszkania jej matki B. G. (punkt 1 sentencji). Nadto oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia M. G. (1) (punkt 2 sentencji).

W uzasadnieniu wskazał, że na początku grudnia 2012 roku B. G. wraz z małoletnią córką A. G. i jej przyrodnią siostrą N., wyprowadziła się od męża M. G. (1). Do połowy marca 2013 roku przebywały wraz z córkami najpierw u dziadków małoletniej, a następnie w wynajętym mieszkaniu. W tym czasie B. G. nie czyniła ojcu A. przeszkód w kontaktach i spotkaniach z dzieckiem. W dniu 15 marca 2013 roku pozwoliła nawet, by M. G. (1) zabrał ją do siebie. Małżonkowie G. umówili się, iż małoletnia będzie przebywała u ojca do 25 marca 2013 roku, po czym wróci do matki. Wbrew wcześniejszym deklaracjom, M. G. (1) nie wywiązał się z powyższych ustaleń i odmówił wydania córki. W

rezultacie, w dniu 10 kwietnia 2013 roku B. G. wykorzystując nieobecność męża, wbrew jego woli, odebrała małoletnią spod opieki teściowej i zabrała do siebie. W zaistniałej sytuacji oboje rodzice, wystąpili o powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią, domagając się jednocześnie udzielenie zabezpieczenia poprzez ustalenie, na czas trwania postępowania, miejsca pobytu córki według swojego miejsca zamieszkania.

Sąd I instancji analizując wnioski o udzielenie zabezpieczenia uznał, że do momentu ukończenia postępowania w przedmiocie powierzenia władzy rodzicielskiej, małoletnia A. powinna przebywać w miejscu zamieszkania swojej matki. Wskazał przy tym, że oboje rodzice są w stanie zapewnić dziecku dobre lub bardzo dobre warunki lokalowe. Niemniej jednak M. G. (2), w związku z wykonywaną pracą, przebywa poza domem w godzinach od 6:40 do 16:20. Oznacza, że w czasie jego nieobecności opiekę nad dzieckiem musiałaby sprawować de facto osoba trzecia. B. G. tymczasem nie pracuje. Studiuje zaocznie w Wyższej Szkole (...) w T.. Dysponuje więc dużą ilością wolnego czasu, który może spożytkować na zapewnienie opieki córce. Sąd podkreślił, że nie bez znaczenia jest dla niego fakt, iż małoletnia A. jest bardzo zżyta z córką matki z poprzedniego związku – (...). Uznał przy tym, że wspólne przebywanie ze sobą sióstr będzie sprzyjać ich prawidłowemu rozwojowi.

M. G. (1) zaskarżył powyższe orzeczenie zażaleniem, domagając się jego zmiany, poprzez ustalenie, że na czas trwania postępowania w przedmiotowej sprawie miejscem zamieszkania małoletniej będzie każdorazowe miejsce zamieszkania jej ojca. Nadto wystąpił o nakazanie B. G. wydania mu małoletniej A.. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że matka małoletniej daje lepszą rękojmię prawidłowego wykonywania władzy rodzicielskiej niż on; naruszenie art. 731^1 § 1 i 2 k.p.c., poprzez przyjęcie, że B. G. uprawdopodobniła interes prawny do udzielenia zabezpieczenia; naruszenie art. 755 k.p.c., poprzez przyjęcie, że rozstrzygnięcie o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej może nastąpić w postanowieniu zabezpieczającym.

W odpowiedzi na zażalenie B. G. wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od skarżącego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 755 § 1 pkt 4 k.p.c. jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi.

Jak wynika z powyższego sposób zabezpieczenia określa Sąd na wniosek uprawnionego. Powinien to jednak być taki sposób, który zapewnia w danej sytuacji osiągnięcie celu postępowania zabezpieczającego. Pozostawienie Sądowi swobody wyboru sposobu zabezpieczenia nie oznacza dowolności w tym zakresie. Sąd jest związany sformułowanym we wniosku żądaniem uprawnionego co do sposobu zabezpieczenia. Ponadto, zwłaszcza w sprawach rodzinnych i opiekuńczych, Sąd oceniając okoliczności sprawy, winien kierować się naczelną w tym zakresie zasadą dobra dziecka, wyważając jego interes niejednokrotnie w obliczu argumentacji rodziców, z których każde powołuje się na ową zasadę, różnie ją jednak rozumiejąc.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji wyrażone w treści skarżonego orzeczenia w zakresie ustalenia - na czas trwania postępowania - miejsca pobytu małoletniej A. G. w miejscu zamieszkania jej matki B. G.. Za takim rozstrzygnięciem przemawia fakt, iż pozostająca bez zatrudnienia matka, jest w stanie poświęcić córce nieporównywalnie więcej czasu niż spędzający większą część dnia w pracy ojciec. Należy tu zaznaczyć, że wprawdzie oboje rodzice są w stanie zapewnić małoletniej dobre warunki lokalowe i troskliwą opiekę, tym niemniej zakres czasowy owej osobistej opieki z przyczyn obiektywnych będzie nieporównywalnie szerszy w przypadku matki. Kolejnym istotnym argumentem przemawiającym za pozostawieniem dziecka przy matce jest fakt, iż będzie tam miała bezpośrednią styczność z przyrodnią siostrą. Wzajemne obcowanie sióstr pozwoli na budowę między nimi,

jakże istotnej siostrzanej relacji i pozwoli na złagodzenie negatywnych skutków rozpadu rodziny. Nadto oczywistym jest, że 4-letnie dziecko wkracza w okres wzmożonego rozwoju i poznawania świata. To w tym okresie zaczyna się formowanie jego charakteru i osobowości, czego wyrazem będzie postawa w dorosłym życiu. Czterolatek zwykle jest ciekawy świata, zadaje dużo pytań, przez co może się wydać ponad miarę absorbujący. Wymaga cierpliwości, ciągłej bliskości rodzica, poświęcania mu swojego czasu, otwartości i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa i stabilności. Istotnym jest przy tym, by zminimalizować u 4-letniego dziecka stres i niedogodności związane z aktualną sytuacją życiową, w której na skutek decyzji rodziców, się znalazło.

W ocenie Sądu II instancji, w chwili obecnej lepiej z powyższego zadania jest się w stanie wywiązać B. G., która dysponuje większą ilością wolnego czasu.

Podkreślenia wymaga jednak przede wszystkim okoliczność, iż niniejsze postanowienie ma charakter tymczasowy, co oznacza, że w sposób przejściowy reguluje aktualną sytuację prawną dziecka, ale i jego rodziców. Końcowe dopiero orzeczenie przesądzi wnioskowaną kwestię. Zważyć należy, że w dalszym toku postępowania Sąd Rejonowy, mając cały czas na uwadze dobro małoletniej, oceni, gdzie ostatecznie znajdzie się miejsce pobytu A. G.. Do tego zaś czasu każdy z uczestników postępowania powinien kierować się przede wszystkim dobrem dziecka, i to nie pojmowanym jedynie z własnego punktu widzenia.

Nadmienić w tym miejscu należy, że wbrew twierdzeniom skarżącego, interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia jest w niniejszej sprawie oczywisty i sprowadza się do szeroko rozumianego dobra małoletniej A., nie zaś do zaspokojenia osobistych ambicji któregoś z jej rodziców.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym jako przedwczesna należało oddalić. Zgodnie bowiem z treścią art.108 § 1 kpc sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Postanowienie wydane w wyniku rozpoznania zażalenie na orzeczenie Sądu I instancji w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia nie kończy postępowania w instancji.